

Oranci

W sztuce starochrześcijańskiej często występuje motyw orantów. Postacie te stoją z rozpostartymi ramionami, dłońmi zwróconymi ku górze i wzrokiem wzniesionym w niebo. W starożytności była to powszechnie przyjmowana postawa modlitwena. Poganie wyciągali ręce w kierunku nieba, morza albo podziemi, w zależności od tego, gdzie wyobrażali sobie siedzibę bóstwa. Również Izraelici i Rzymianie modląc się przyjmowali taką postawę. Przedstawienia orantów bardzo wcześnie pojawiły się w sztuce katakumbowej. Wielokrotnie występują na freskach ściennych, kamieniach nagrobnych i sarkofagach. Postacie te ubrane są w modne w ówczesnych czasach stroje. Ponadto orantki mają na głowie welon, który zakrywa głowę i część postaci. Związane jest to z przepisami kościelnymi, które zobowiązują kobiety do nakrywania głowy podczas modlitwy. Oranci są przedstawiani wspólnie z innymi symbolami, np. monogramem Chrystusa, motywami roślinnymi i pawiami, gołębiami z gałązką oliwną. Był to inny sposób wyrażenia zmarłym życzeń pokoju, niebieskiej ochłody i życia w Chrystusie. Oranci symbolizują uwielbienie, radość, wstawiennictwo i dziękczynienie, a przede wszystkim ideę *Ecclesia orans*, czyli Kościoła modlącego się. W literaturze Kościoła pierwotnego zwraca się uwagę na symbolikę poszczególnych elementów postawy oranta. Wyrazem głębokiej czci dla Chrystusa i gotowości do wędrówki jest postawa stojąca, rozpostarte ramiona symbolizują ukrzyżowanego Zbawiciela, ręce zaś wzniesione oczekiwanie na Boga, dążenie do Niego i otwarcie się na przyjęcie Jego łaski.